

Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

BAKONYA KÖZSÉG LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- a környezetében működő veszélyes ipari üzemekről,
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetekről,
- a bekövetkezett súlyos ipari baleset elleni védekezés szabályairól.

Készítette:

**A Baranya Vármegyei Kormányhivatal
a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Pécsi
Katasztrófavédelmi Kirendeltségének és Bakonya Község Polgármesteri
Hivatalának közreműködésével**

**TÁJÉKOZTATÓ
A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI
VÉDEKEZÉSRŐL
A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!**

A VESZÉLYEK!

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az Európai Unió normáit (Seveso III. Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM feladatává tette a súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását.

A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetői köteletségévé teszi az üzemben jelenlévő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos ipari balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét.

Ezen információt a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem **BIZTONSÁGI ELEMZÉSE** tartalmazza. A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem biztonsági elemzése **NYILVÁNOS**, a helyi polgármesteri hivatalban mindenki számára hozzáférhető.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos ipari balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemen belüli hatásainak mérséklésére.

Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében. Ezért a katasztrófavédelmi törvény az alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem elhelyezkedése szerinti település polgármestere részére feladatul írta elő jelen **LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY** kiadását.

MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK!

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén **SZIRÉNA** hangja és élőszavas lakosság riasztó — **HANGOS BEMONDÓ** — riasztja a lakosságot.

RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang

 2 perces emelkedő és mélyülő szirénahang	Jelentése: VESZÉLY! 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt. Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.
---	---

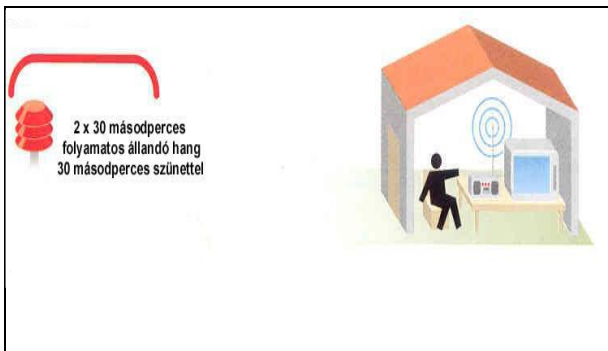
Amikor a jelzést meghallja:

- munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,
- ha az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)

Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!

	A baleset bekövetkeztéről szirénajel vagy hangosbemondó tájékoztatja.		Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a hangosbemondókon elhangzott közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!		Szellőztessen miután a szirénajel vagy élőszó a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos, állandó hangmagasságú szirénahang, közte 30 másodperces szünettel.

	Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT! 2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.
---	--

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat **HANGOS BEMONDÓKON** keresztül kaphat.

További felvilágosítás az Internetről, a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság honlapjáról: <https://baranya.katasztrofavedelem.hu/> vagy a Baranya Vármegyei Kormányhivatal honlapjáról <https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/baranya> szerezhető be.

TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ ALSÓ KÜSZÖBÉRTÉKŰ
VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEMRŐL ÉS A
LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL

A VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEM ADATAI

Üzem neve:

NOVEXPLO Robbantástechnikai
Korlátolt Felelősségű Társaság

A telephely címe:

7675 Bakonya, Külterület 071 hrsz.

Tájékoztatásért felelős személy:

Horváth László

ügyvezető

Tel.: +36 (20) 961-2804

Az üzem telephelye a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet szerint: **alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem.**

A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK ÉS JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

A NOVEXPLO Kft. veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem jellegzetessége és tevékenysége:

A telephely rendeltetése alapvetően kezelés biztos robbanóanyagok tárolása, raktározása és gyártása. A raktározáshoz kapcsolódóan logisztikai tevékenység zajlik.

Mindemellett feladata a telepi **iparbiztonsági, tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi** szempontok érvényesítése, kapcsolódó rendszerek üzemeltetése.

A telephelyen lévő robbanóanyag raktárban a robbantásos közetjővesztést alkalmazó bányászati cégek számára tárolnak robbanóanyagokat. A robbanóanyagok szállítását a veszélyes anyagok szállításra alkalmas ADR-es tehergépjárművekkel, illetve gépjárművezetőkkel végzik. Az üzem területén robbanóanyag tárolása történik földalatti robbanóanyag raktárban, illetve gyártás során a technológiai műveletsor célja az alapanyagok minél tökéletesebb összekeverésével ANDO PRILL típusú, kezelés biztos, gyutacs érzéketlen robbanóanyag, valamint emulzió típusú gyutacs érzékeny és gyutacs érzéketlen robbanóanyag előállítás.

A telephely területén egyidejűleg összesen 41 tonna robbanóanyag egyidejű jelenlétével lehet számolni.

A BALESET LEHETSÉGES HATÁSAI ÉS AZOK ELHÁRÍTÁSA

A telephelyen jelen lévő veszélyes anyagok (ammónium-nitrát technikai alapú max. 72 tonna, oxidáló anyagok és készítmények – max. 24 tonna, gázolajok – max. 5,8 tonna, robbanóanyagok max. 41 tonna) hatásait a nemzetközileg elfogadott úgynevezett CPR-15 szerinti módszer alapján modellezték.

A vizsgálat során a raktározási, gyártási, szállítási folyamat elemeinek vizsgálatát szükségesnek tartjuk, mivel a veszélyes szituáció kialakulását az e tevékenységek hordozzák magukban.

- gyártás során bekövetkező anyag kibocsátás berendezés meghibásodás miatt (gázolaj kifolyás, robbanóanyag kiszóródás)
- robbanás, (robbanóanyag gyártás és tárolás során történő robbanása)
- robbanóanyag és ammónium-nitrát szállításkor (rakodás) bekövetkezett detonáció
- a telephelyen tárolt ammónium-nitrát égése és esetleges robbanása

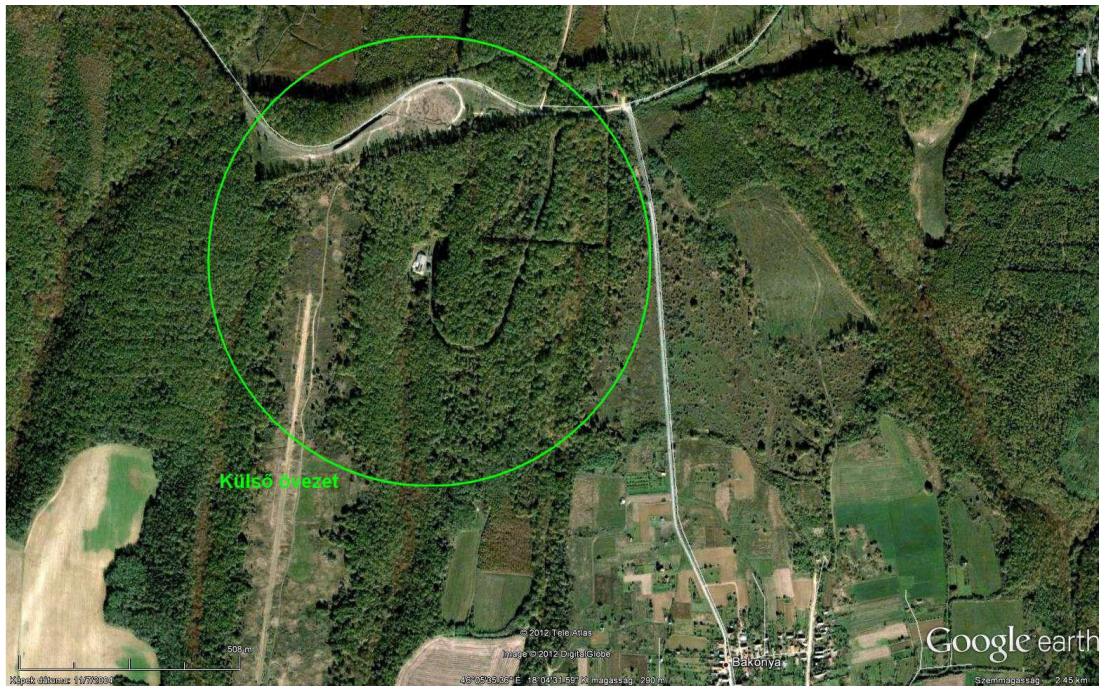
Az üzem jellegéből és a jelenlevő anyagok kémiai tulajdonságaiból adódóan az anyagok veszélyes tulajdonsága azok robbanás veszélyességében jelentkezik. A jelenlevő veszélyes anyagok mérgező vagy ökotoxikus hatása a robbanás veszélyességi hatásokhoz képest nem értelmezhetőek vagy elhanyagolható mértékűek.

Az emberi test rugalmasságának köszönhetően viszonylag magas túlnyomás értékeket is kibír. A 600 mbar dózis érték az épületek majd nem teljes pusztulását jelenti. Emiatt az épületben tartózkodók között magas a halálozási arány. A 140 mbar dózis érték szerkezeti károsodást okoz az épületben és néhány halálos áldozatot az épületben tartózkodók között. A 70 mbar dózis érték nem okoz szerkezeti károsodásokat az épületekben csak az ablaküvegek törnek be. Nem várható halálos áldozat az érintett lakosság között. A nagy mennyiségű (> 5600 kg) robbanószerek robbanásakor a repeszhatás már nem játszik szerepet.

A terjedési modellek alapján az együttes veszélyeztető hatás külső övezetet érintő sugara a raktáraktól mérve 509 méter.

Az veszéllyel érintett településrészekben a veszély elhárítási feladatok idejére, a káros hatások csökkentése miatt lakosságvédelmi intézkedések bevezetése szükséges, melyek:

- a meghatározott biztonsági zónán belül lévő lakosok riasztása, tájékoztatása
- a biztonsági zónán belül élő lakosok felszólítása elzárkózásra
- a kimenekítési zónán belül tartózkodók (lakosok, dolgozók, stb.) kimenekítése
- a veszélykörzet — szükség esetén — történő lezárása, onnan a forgalom elterelése
- majd a veszély elmúltával a lakosok tájékoztatása az elzárkóztatás feloldása

Az üzem vonatkozásában az elhárításért felelős személyek:

Horváth László ügyvezető
Kardos Gergely robbantásvezető

AZ ÜZEMELTETŐK NYILATKOZATA A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE

A NOVEXPLO Kft. elkötelezi magát, hogy tevékenységét mindig a környezet védelmének szem előtt tartásával végzi. Figyelembe veszi a vonatkozó jogszabályokban előírt védelmi szempontokat.

A NOVEXPLO Kft. tevékenységét a törvény szerint előírt szabályok betartásával végzi. Feltárja a munkavégzés során jelentkező veszélyhelyzeteket, kockázatokat. Ezek kiküszöbölését, csökkentését az egyéni védőeszközökkel, védelmet nyújtó berendezések működtetésével igyekszik elérni, továbbá a belső védelmi tervben foglalt eszközökkel biztosítja és gondoskodik a dolgozók rendszeres oktatásáról, gyakorlatok tartásáról.

A veszélyek következményeinek elhárítására a NOVEXPLO Kft. belső védelmi tervet készített.

A védelmi szervezet felkészültségét a NOVEXPLO Kft. felső vezetése rendszeresen ellenőrzi. Ennek érdekében évente gyakorlatot tart, ahol a tervben megjelölt feladatok végrehajtását a védelmi szervezetek kijelölt részével, valamint háromévente olyan gyakorlatot, ahol a tervben megjelölt feladatok végrehajtását az egész védelmi szervezettel gyakoroltatják. Súlyos hiányosság vagy rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a biztonsági szervezet intézkedéseit érintő rendelkezéseit a Társaság felső vezetése azonnal foganatosítja.

A belső védelmi terv körébe sorolt dokumentumok felülvizsgálata soron kívül vagy a biztonsági elemzés soros és soron kívüli felülvizsgálata esetén megvalósul. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy esemény bekövetkezése esetén a belső védelmi tervben foglalt intézkedéseket a védelmi szervezet azonnal foganatosítja.

A bekövetkezett balesetek, kvázi-balesetek, vészhelyzetek okai minden esetben részletes kivizsgálásra kerülnek, az eseményből fakadó tapasztalatok alapján megelőző intézkedéseket hozunk az ismételt előfordulás, illetve a hasonló okokra visszavezethető más balesetek elkerülése érdekében.

A LAKOSSÁGVÉDELEM MÓDSZEREI

Védekezési feladatok:

- A lakosság riasztása, tájékoztatása a kialakult helyzetről.
- A védekezést irányító szervezet megalakítása, működtetése.
- Intézkedés kiadása a lakosság védelmére.
- Kárelhárítási feladatok végzése (területzárás, sérültek mentése)
- Utómunkálatok elvégzése (infrastruktúra helyreállítása, romeltakarítás, stb.)
- Helyreállítás, újjáépítés.

Veszélyhelyzet bekövetkezésekor:

A lakosság riasztása, tájékoztatása elektronikus lakossági riasztó-tájékoztató eszközökön keresztül, a polgármester utasítására történik.

Elektronikus riasztó-tájékoztató eszközök telepítési helyei:

Polgármesteri Hivatal Bakonya (7675 Bakonya, Fő utca 19.)

Amennyiben elektromos eszköz a riasztásra nem használható, a településen lévő harang félreverésével, illetve gépjárművekre szerelt hangszóró segítségével fogják a lakosság figyelmét felkelteni.

A riasztást követő magatartási szabályok:

- Aki gépjárművel közlekedik, mielőbb hagyja el a veszélyeztetett területet!
- Az épületek nyílászáróit zárják be, a szellőztető berendezéseket kapcsolják ki!
- Keressenek védelmet az épület szilárd belső helyiségeiben!
- Kerüljék a dőlésveszélyes tárgyak közelségét!

- Figyeljék a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség hangszórós közleményeit!
- Szükség esetén az országos és helyi médiák közreműködésével is tájékoztatjuk a kialakult helyzetről a lakosságot!
- A munkahelyen dolgozók illetve intézményekben tartózkodók a vezetők utasításai szerint tevékenykedjenek!
- Lehetőség szerint kísérik figyelemmel, hogy a szomszédjaik és a közelükben tartózkodók a közleményeket, felhívásokat meghallották-e!

A polgármester az üzemtől kapott tájékoztatás alapján dönt arról, hogy a lakosság védelme érdekében milyen lakosságvédelmi intézkedéseket rendel el.

Sérültek mentése:

A sérültek elsősegélyben részesítését a háziorvos végzi, majd intézkedik a súlyosabb sérültek elhelyezésére, elszállításukat az Országos Mentőszolgálat területileg illetékes mentőállomása(i) végzik.

Elzárkóztatás:

Magatartási szabályok elzárkóztatás elrendelése esetén:

- Az utcán tartózkodók a legrövidebb úton menjenek haza (vagy valamelyik közeli közintézménybe).
- Az otthontartózkodók a nyílászárókat csukják be, a szellőző részeket ruhával tömjék be. Légh kondicionáló, egyéb szellőző berendezéseiket kapcsolják ki.
- Azokat a járókelőket, akiknek nincs hová menniük, átmenetileg fogadják be.
- Amíg arra engedélyt nem kapnak, otthonaikat a saját érdekükben ne hagyják el.

Helyreállítás:

A baleset során keletkezett épületkárok bejelentése, nyilvántartásba vétele a polgármesteri hivatalban történik.

A lakosság védelme érdekében hozott intézkedésekért a polgármester a felelős. A polgármester irányítja helyi szinten a polgári védelmi feladatok ellátását.

A település védelmét biztosító felelős személyek, szervezetek:

Seres József polgármester

Tihanyi Keve jegyző

Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság

Országos Mentőszolgálat

BAVKH Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály

BAVKH Népegészségügyi Főosztály

BAVKH Pécsi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály

BAVKH Pécsi Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály

BAVKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Bakonyai Polgárőr és Kulturális Egyesület

Baranya-Víz Zrt.

NOVEXPLO Kft.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, ELÉRHETŐSÉGEK

TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

**Baranya Vármegyei Kormányhivatal
Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és
Vízügyi Hatósági Főosztály**

Honlap:

<https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/baranya/megye/szervezet/tuzvedelmi-iparbiztonsagi-es-vizugyi-hatosagi-foosztaly>

Tel.: 72/896-900

**Baranya Vármegyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság:**

Honlap:

<https://baranya.katasztrofavedelem.hu/>

Tel.: 72/587-100

A hatóságok éves rendszerességgel ellenőrzik az üzem biztonságos működését, ennek keretében a belső védelmi terv gyakorlat végrehajtását, valamint az üzem biztonsági elemzésben foglaltak teljesülését. Az üzemben lefolytatott hatósági ellenőrzések, amelyek utolsó dátuma a Baranya Vármegyei Kormányhivatal honlapján elérhető, súlyos, azonnali intézkedést igénylő hiányosságot egyetlen esetben sem tártak fel. A Baranya Vármegyei Kormányhivatal kérésre részletes, releváns információt biztosít. Érdeklődni a fenti elérhetőségeken lehet.

SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: 112

RENDŐRSÉG: 107

TÚZOLTÓSÁG: 105

MENTŐK: 104